

Peatus muusikalisel jalgrattasõidul

ehk Kuidas üks Rakvere lugu pronksi valada

Jaanus Nurmoja

Rakvere linnavalitsuse pressiesindaja

Enam kui pool sajandit tagasi nähti Rakveres Turu platsil aeg-ajalt üht noormeest jalgrattaga ringirattast sõitmas ning vahepeal peatumas laternaposti juures, mille küljes oli valjuhääldi. Nii ta seal vaheldumisi tiirutas ja seisis. Valjuhääldist tuli muusikat - peamiselt klassika ja ooper.

Vaevalt et sel ajal keegi peale noormehe enda teadis, et ta käis Turu platsil just nimelt muusikat kuulamas, sest mujal ei saanud ta seda teha nii palju, kui oleks tahtnud.

Sellest noormehest sai hiljem maailmakuulus helilooja, ning ka oma jalgrattasõidu tollal hoolikalt varjatud eesmärgi on ta maailma avalikkusele välja rääkinud.

Skulptuur keskväljakule

See möödunud sügisel kuulnud seik Arvo Pärdi elust meenus mulle hiljaaegu taas ning iseenesest üsna kummalisel hetkel – olin nimelt linnade ja alevite suvemängude eel nuputamasa välja Rakveret tutvustavat seinalehte, mis haakuks taidluskavaga “Meie linna uhkus”.

Sündis linnaruumiga seotud idee, mille sõnastasingi esialgu seinalehele ja lisasin sellele oma amatöörikäega kuidagimoodi tehtud illustratsiooni. Nüüd aga on aeg see ka avalikult ja kohasemas stiilis välja öelda.

Ettepanek on luua sellest muusikakuulamisest skulptuur ning paigutada see Rakvere keskväljakule, mis endiselt ametlikult Turu platsi nime kannab. Kuju nimi võiks olla lihtsalt “Noormees jalgrattal muusikat kuulamas”, aga miks mitte näiteks “Peatus muusikalisel rattasõidul”.

Skulptuur peaks kätkema mõistagi kõike seda, mis Pärdi kirjeldatud eluepisood: laternapost, selle küljes valjuhääldi,

daja, kust kostab muusika; posti kõrval aga oma jalgrattaga otsekui juhuslikult peatunud noormees, kes ühe käega postile nõjatub.

Kindlasti väärib ta seda

Kindlasti ei vaidle keegi vastu, et maailmaheliloojast Rakvere aukodanik väärib kõigi muude austusavalduste kõrval skulptuuri meie linnas. Vähemalt üks avalikult välja pakutud idee sisaldab ka seda (Enn Parve, VT 18.01.2006).

Paraku oleks täna tegemist ausinga elavale inimesele ...

Kui aga valame pronksi selle omaaegse muusikalise jalgrattasõidu, siis viitame armastatud heliloojale – ning ühtaegu ühele ajajärgule linna ja väljaku ajaloo - igati sündsals viisil ja nime nimetamatagi.

“Kui aga valame pronksi selle omaaegse muusikalise jalgrattasõidu, siis viitame armastatud heliloojale – ning ühtaegu ühele ajajärgule linna ja väljaku ajaloo - igati sündsals viisil ja nime nimetamatagi.”

Jaanus Nurmoja

See ei oleks mingi pomposne monument. See polekski Arvo Pärt. Hoopis lugu, mis seob teda, muusikat ja Rakvere linna. Väike, kuid väga sümbolne. Leidkem talle Turu platsil sobiv

paik – võimalusel just sama koht, kus poole sajandi eest seisis valjuhääldiga post.